

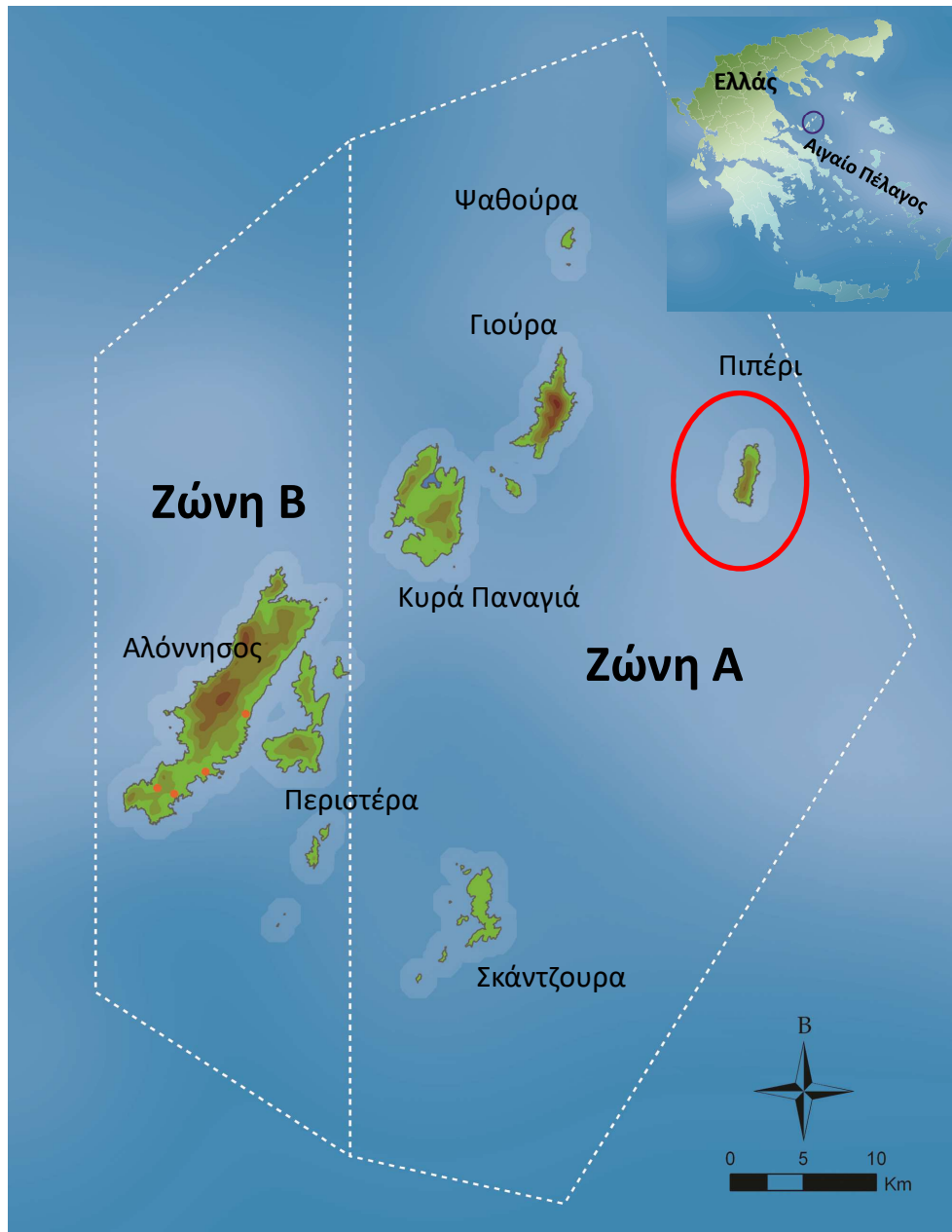
Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων & ο Φορέας Διαχείρισης. Περιβάλλον και Διοίκηση ως μία Οντότητα.

Σ. Ιωσηφίδης, Τεχνολόγος Ιχθυολόγος, MSc Περιβαλλοντική Πολιτική & Διατήρηση Βιοποικιλότητας, Φ.Δ. Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.

Τα ορόσημα

- Τη δεκαετία του 70 εκδίδεται το πρώτο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας μετά την συνεχώς αυξανόμενη απειλή του είδους.
- Το 1980 διοργανώνεται στη Ρόδο η πρώτη διεθνής συνάντηση Διεθνών και Κοινοτικών Φορέων με σκοπό τον συντονισμό των δραστηριοτήτων για τη διάσωση της Μεσογειακής Φώκιας.
- Το 1986 εκδίδεται η πρώτη νομαρχιακή απόφαση (Α.Π. 1030/25.8.1986) για την επιτήρηση και προστασία της περιοχής των Β. Σποράδων.
- Το 1988 εκδίδεται η πρώτη Κ.Υ.Α. 30781/1521/4.5.1988 για τα μέτρα προστασίας του υπό δημιουργία Θαλασσίου Πάρκου των Βορείων Σποράδων.
- Χαρακτηρισμός Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.: Π.Δ. 519/1992, Κ.Υ.Α. 23537/2003
- Ίδρυση Φ.Δ. Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ. Ν 2742/1999, Ν 3044/2002, Ν 4519/2018
- Το 2003 ορίζεται το πρώτο Δ.Σ. του Φορέα.

Γεωγραφία και ζωνοποίηση

Η πρώτη ΘΠΠ στην Ελλάδα

**Βρίσκεται στο ΒΔ Αιγαίο
Περιλαμβάνει την Αλόνησο
άλλα 6 μικρότερα νησιά και
22 βραχονησίδες**

Ζώνη Β': Η κατοικημένη ζώνη

**Ζώνη Α': Η κύρια
προστατευόμενη
περιοχή**

**Πιπέρι : Ο Πυρήνας (αυστηρά
προστατευόμενη περιοχή)**

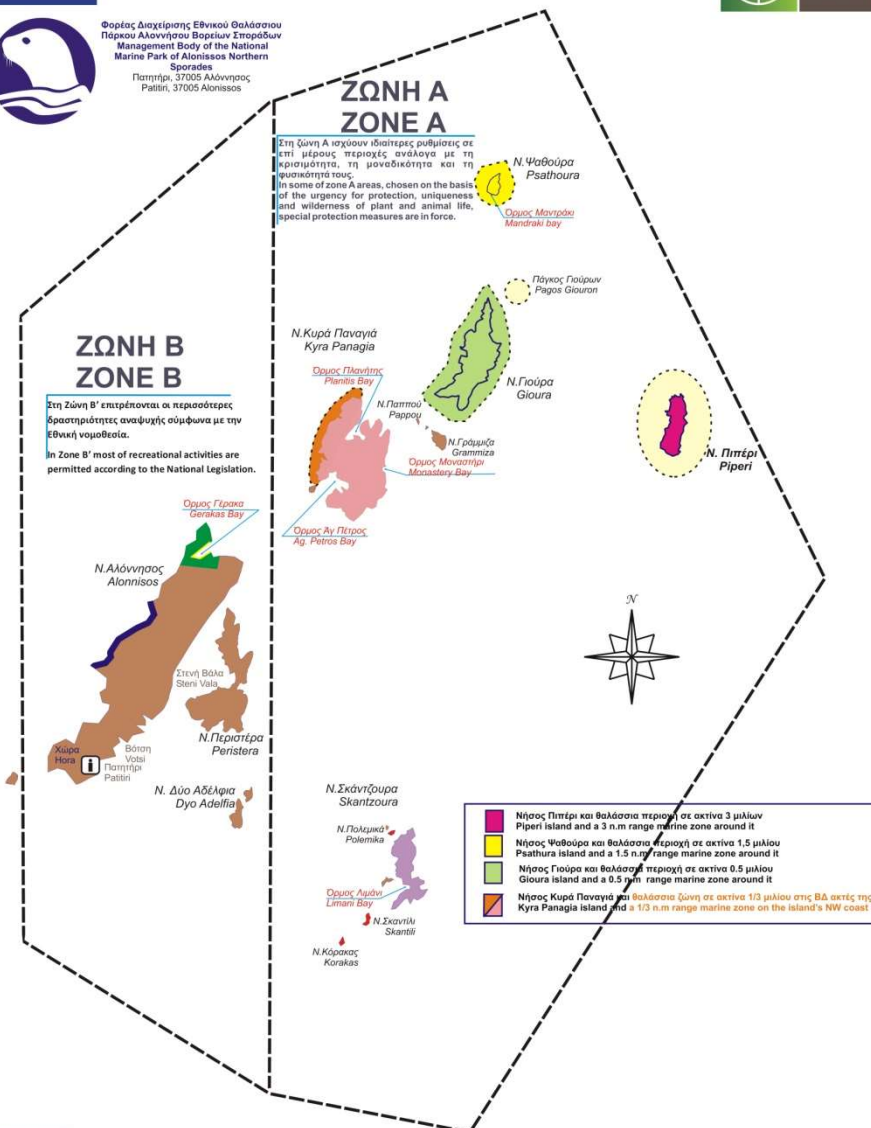
Γεωγραφία και ζωνοποίηση

ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ - Οδηγός για τον επισκέπτη
NATIONAL MARINE PARK OF ALONNISSOS NORTHERN SPORADES - A guide for the visitor

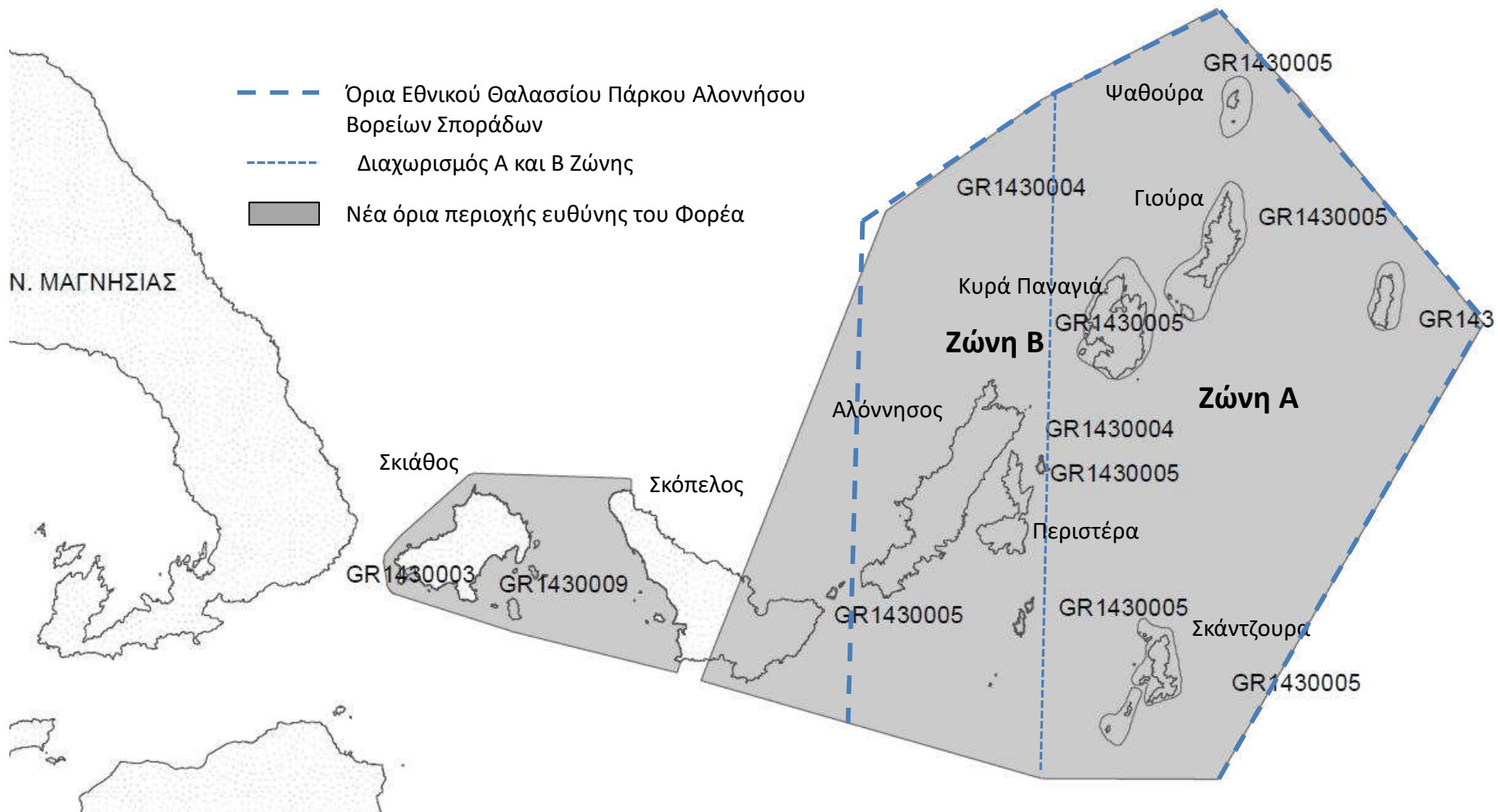

Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποραδών
Management Body of the National Marine Park of Alonnisos Northern Sporades
Πατηήρι, 37005 Αλοννήσος
Pattini, 37005 Alonnisos

Υποζώνη	Περιοχή
A1	Νήσος Πιπέρι και η ευρύτερη περιοχή σε ακτίνα 3 ν.μ.
A2	Νήσος Ψαθούρα
A3	Νήσος Γιούρα και η περιμετρική ζώνη 0,5 ν.μ.
A4	Νήσος Κυρά Παναγιά και η θαλάσσια περιοχή 1/3 ν.μ. στις ΒΔ ακτές
A5	Νήσος Σκάντζουρα
A6	Βραχονησίδες Κόρακας, Σκαντήλι, Πολεμικά
A7	Όλες οι υπόλοιπες βραχονησίδες της Α' ζώνης
A8	Πάγκος (ΒΑ από Γιούρα)
A9	Η υπόλοιπη θαλάσσια περιοχή της Α' ζώνης
B1	Θαλάσσια ζώνη σε απόσταση 200 μέτρων στις ΒΔ ακτές της Αλοννήσου (ακρωτήριο Κάλαμος έως Αμμώνι)
B2	Ευρύτερη περιοχή του Γέρακα
B3	Ευρύτερη περιοχή του Γέρακα
B4	Αλοννήσος, Περιστέρα και όλη η θαλάσσια περιοχή και οι βραχονησίδες της Β' ζώνης

Γεωγραφικά όρια περιοχής ευθύνης Φ.Δ. N 4519/2018

Χερσαία Χλωρίδα

Μεγάλη ποικιλία δέντρων και θάμνων αναπτύσσονται στα διαφορετικά νησιά του Πάρκου, σχηματίζοντας διάφορους τύπους ενδιαιτημάτων. Τα πιο χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα είναι ...

- Πευκοδάση
- Μακία Βλάστηση
- Φρύγανα

Θαλασσοπούλια

Ζουν το μεγαλύτερο διάστημα της ζωής τους, στη θάλασσα. Κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου, φωλιάζουν σε παράκτιους γκρεμούς ή σε βραχονησίδες που δεν κατοικούνται, σχηματίζοντας αποικίες.

Larus audouinii (Αιγαιόγλαρος)

***Phalacrocorax aristotelis
desmarestii***
(Κορμοράνος)

Puffinus yelkouan
(Μύχος)

Calonectris diomedea
(Αρτέμης)

Falco Eleonora (Μαυροπετρίτης)

Hieraaetus fasciatus
(Σπιζαετός)

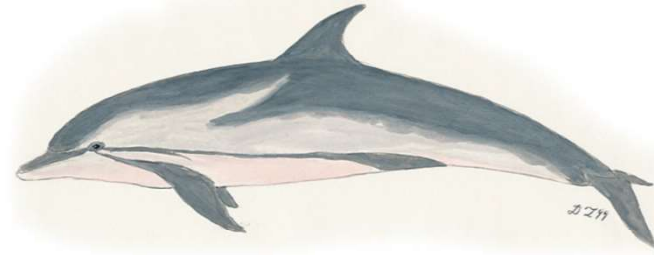

Θαλάσσια θηλαστικά

Κυρίαρχα είδη κητωδών

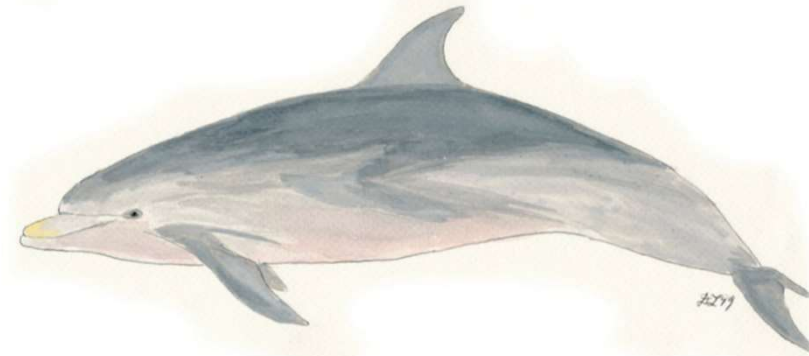
Ζωνοδέλφιο

(*Stenella coeruleoalba*)

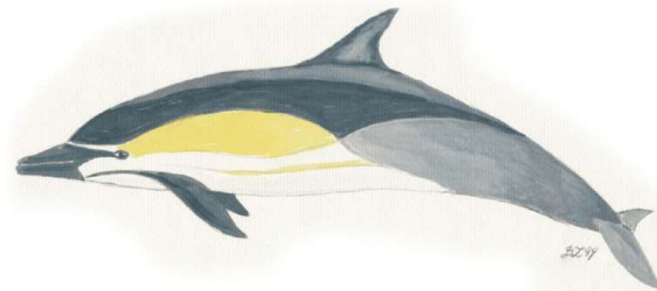
Ρινοδέλφιο

(*Tursiops truncatus*)

Κοινό δελφίνι

(*Delphinus delphis*)

Ιχθυοπανίδα

Ιδιαίτερα σημαντική ποικιλομορφία παρουσιάζει η θαλάσσια πανίδα και χλωρίδα του Πάρκου, με πολλά είδη ιχθυοπανίδας (300 περίπου), εκτεταμένα και σε πολύ καλή κατάσταση λιβάδια ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*), και απειλούμενα είδη όπως το κόκκινο κοράλλι (*Corralium rubrum*), η πίνα (*Pinna nobilis*) και διάφορα είδη γοργονίας (*Octocorallia*, *Gorgonacea*). Διάσημος είναι ο τόπος της Αλοννήσου.

Η Μεσογειακή Φώκια
***Monachus monachus* (Hermann 1779)**

**Είναι το είδος σημαία (flag species) του Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.
Ένας σημαντικός πληθυσμός βρίσκει καταφύγιο σε
σπηλιές και απότομες βραχώδεις ακτές στην
ευρύτερη περιοχή του Πάρκου αλλά κυρίως στον
Πυρήνα.**

Η Μεσογειακή Φώκια

Monachus monachus (Hermann 1779)

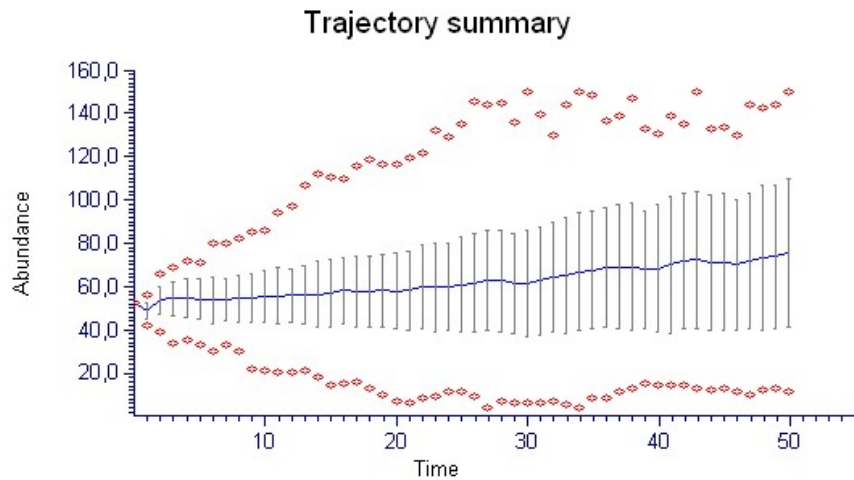
- Θεωρείται διεθνώς ως το πιο απειλούμενο είδος φώκιας στον κόσμο με πληθυσμό που δεν ξεπερνά τα 600 άτομα. Από το 1996 κατατάχθηκε ως είδος «Κρισίμως Κινδυνεύων» στον κατάλογο του IUCN.
- Ωστόσο, το 2014 η κατάσταση διατήρησης του είδους αναθεωρήθηκε σε «Κινδυνεύων» και αυτό σίγουρα αντανακλά τις προσπάθειες που έγιναν για την προστασία του.
- Περιλαμβάνεται ως είδος προτεραιότητας στο Παράρτημα II & IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας.
- Στην Ελλάδα, η μεσογειακή φώκια συμπεριλαμβάνεται ως απειλούμενο είδος στο "Κόκκινο Βιβλίο των Απειλουμένων Σπονδυλόζων της Ελλάδας" (Ελληνική Ζωολογική Εταιρία, 1992)

Η κατάσταση διατήρησης της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus* (Hermann 1779)

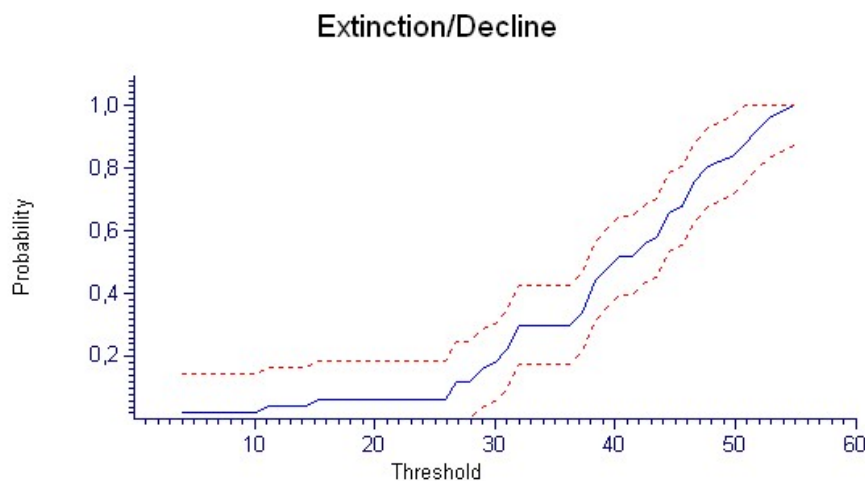

Η κατάσταση διατήρησης της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus* (Hermann 1779)

Δημιουργία του πληθυσμιακού μοντέλου με τη χρήση του λογισμικού RAMAS Ecolab.

Ο μέσος όρος πληθυσμού σε 50 έτη Υπολογίζεται σε 75 άτομα.

Η πιθανότητα εξαφάνισης αυξάνεται σημαντικά μετά από 30 - 40 έτη

Ο Φορέας Διαχείρισης - το αέριο Start up

- Η ουσιαστική λειτουργία του Φορέα ξεκίνησε τον Μάιο του 2007 όταν στελεχώθηκε για πρώτη φορά με προσωπικό και απέκτησε τα δικά του γραφεία.
- Κατά το διάστημα 2007- 2015 υλοποιήθηκαν δύο συγχρηματοδοτούμενες πράξεις στο πλαίσιο των αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ε.Π.ΠΕΡ. & Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.) συνολικού προϋπολογισμού περίπου 3,6 εκατ. ευρώ. Μέσω αυτών των πράξεων έγινε το start up του Φορέα δηλαδή η πρόσληψη του προσωπικού η δημιουργία γραφείων και υποδομών και οι απαραίτητες προμήθειες για τη λειτουργία του Φορέα (σκάφη φύλαξης, όχημα, εξοπλισμός γραφείου, εξοπλισμός παρακολούθησης κ.λπ.).
- Από τον Ιανουάριο του 2016 ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από εθνικούς πόρους και συγκεκριμένα μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου αλλά και του Τακτικού Προϋπολογισμού (από το 2018).

Το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης

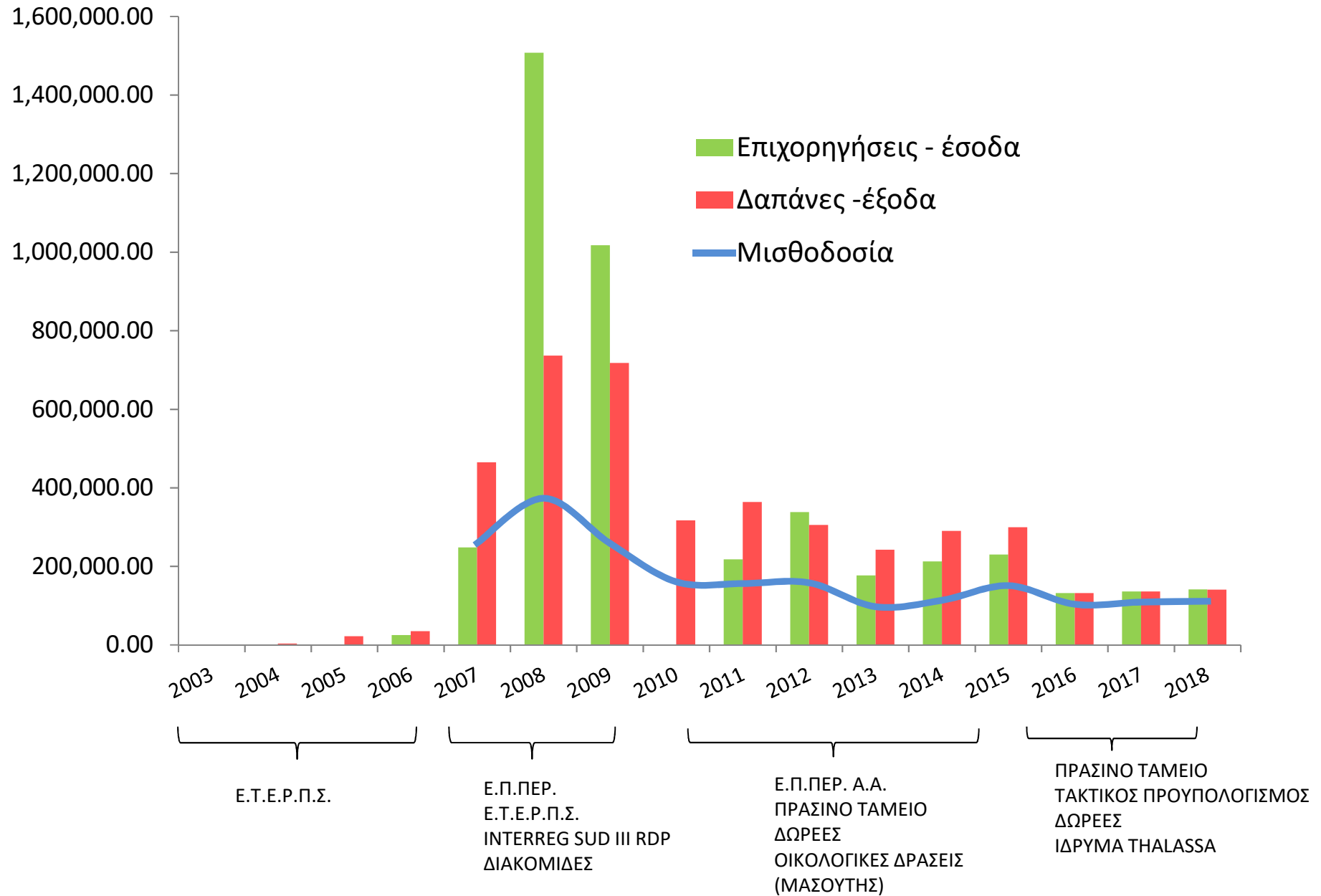
Προσωπικό Ι.Δ.Ο.Χ.

- 1 ΠΕ Δασολόγος
- 1 ΠΕ Οικονομολόγος
- 1 ΤΕ Ιχθυολόγος
- 1 ΔΕ Γραμματέας
- 1 ΔΕ Φύλακας- Επόπτης σκαφών
- 1 ΥΕ Εργάτης – Φύλακας

Προσωπικό (ΟΑΕΔ)

- 1 ΠΕ Βιολόγος
- 1 ΠΕ Περιβαλλοντολόγος
- 1 ΤΕ Λογιστικής

Χρηματοδοτήσεις - δαπάνες

Εποπτεία και φύλαξη

Πλωτά μέσα φύλαξης

Το πρώτο σκάφος

- Πολυεστερικό σκάφος μήκους 10 m.

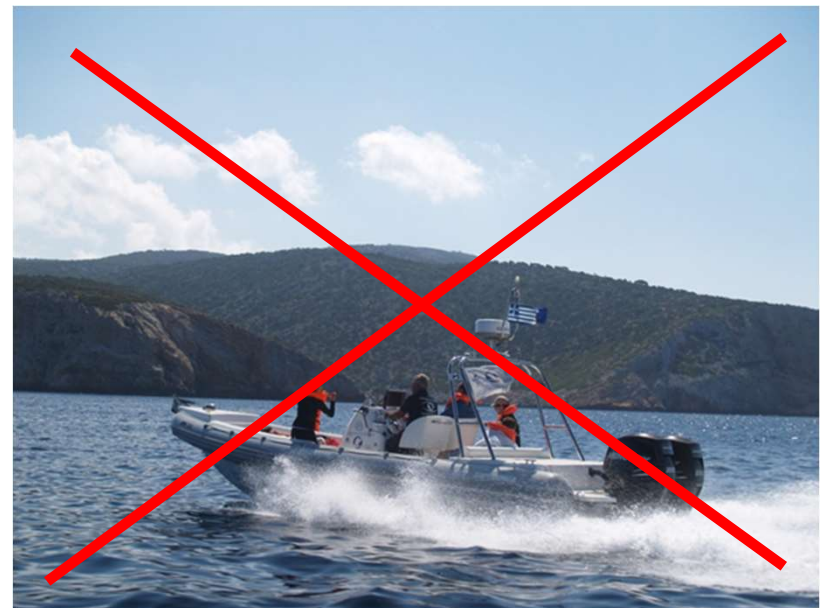

- Μισθώθηκε από το Φορέα κατά τα πρώτα χρόνια τις λειτουργίας του, από τον Ιούλιο του 2007 έως και τον Νοέμβριο του 2008 από τις πιστώσεις του Ε.Π.ΠΕΡ. για τη φύλαξη του Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.

Εποπτεία και φύλαξη

Πλωτά μέσα φύλαξης

- Φουσκωτό σκάφος μήκους 4 m -αγοράσθηκε τον Αύγουστο του 2007 αντί του ποσού των 9.000 € από τις πιστώσεις του Ε.Π.ΠΕΡ.
- Φουσκωτό σκάφος μήκους 8,20 m -αγοράσθηκε τον Ιούλιο του 2008 αντί του ποσού των 86.100,00 € από τις πιστώσεις του Ε.Π.ΠΕΡ.

Εποπτεία και φύλαξη

Πλωτά μέσα φύλαξης

- Πολυεστερικό σκάφος μήκους 14 m που αγοράστηκε τον Μάιο του 2009 αντί του ποσού των 373.000 € από τις πιστώσεις του Ε.Π.ΠΕΡ.
- Φουσκωτό σκάφος μήκους 6,20 m που αποκτήθηκε το καλοκαίρι του 2009 έπειτα από δωρεά ιδιώτη.

Εποπτεία και φύλαξη

Πλωτά μέσα φύλαξης

- Πολυστερικό σκάφος μήκους 8 m που παραχωρήθηκε στο Φορέα τον Μάιο του 2016 με σύμβαση δωρεάν παραχώρησης χρήσης (χρησιδάνειο) από το ίδρυμα THALASSA

Εποπτεία και φύλαξη

- Εξοπλισμός αντιρύπανσης αποτελούμενος από πλωτά φράγματα, ανέμες, απορροφητικά υλικά, διασκορπιστικές ύλες, εξοπλισμό εργασίας και διάφορα εργαλεία που αγοράσθηκε τον Ιούλιο του 2008 αντί του ποσού των 115.000,00 € από τις πιστώσεις του Ε.Π.ΠΕΡ.

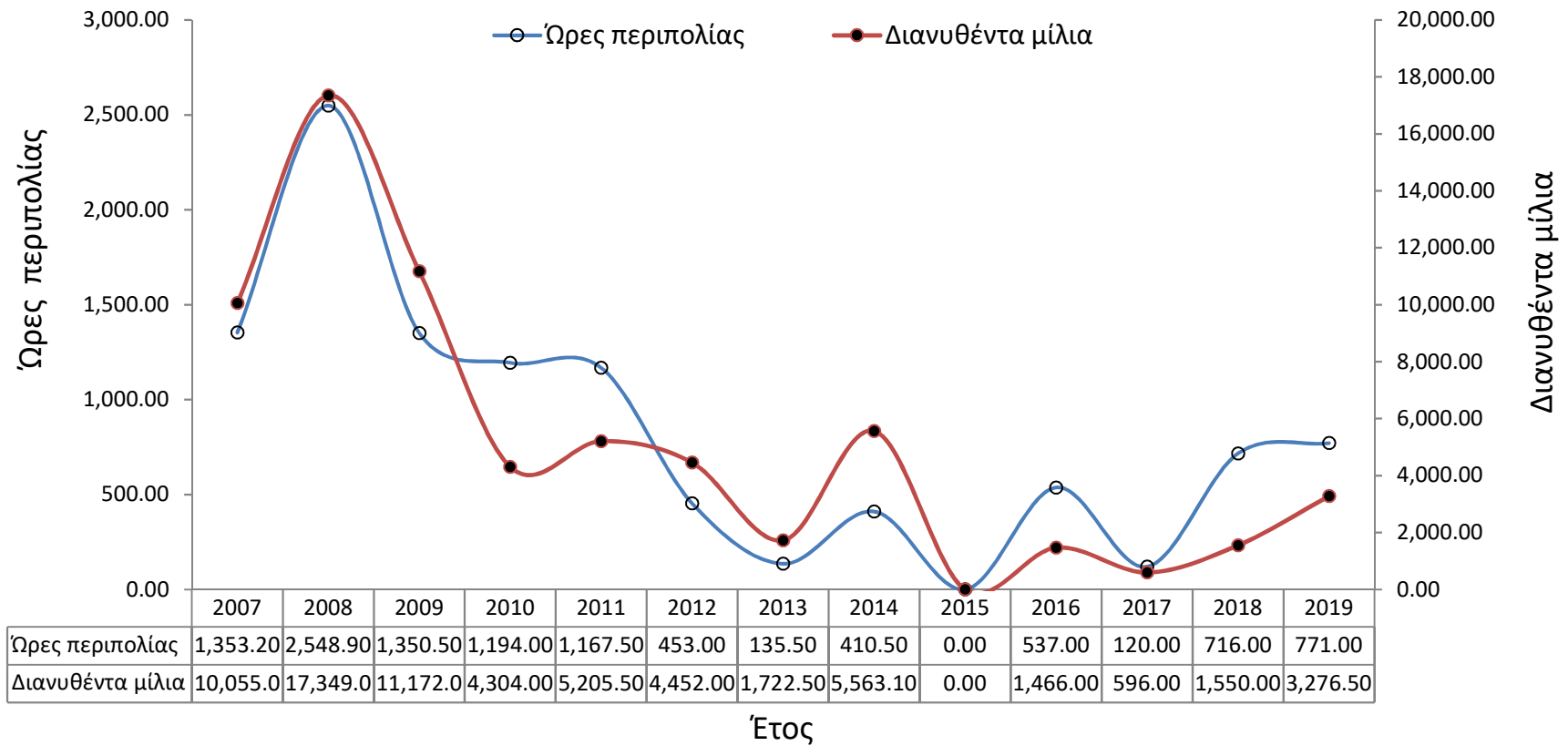

Εποπτεία και φύλαξη

Ιούλιος του 2007- Ιούλιος του 2019

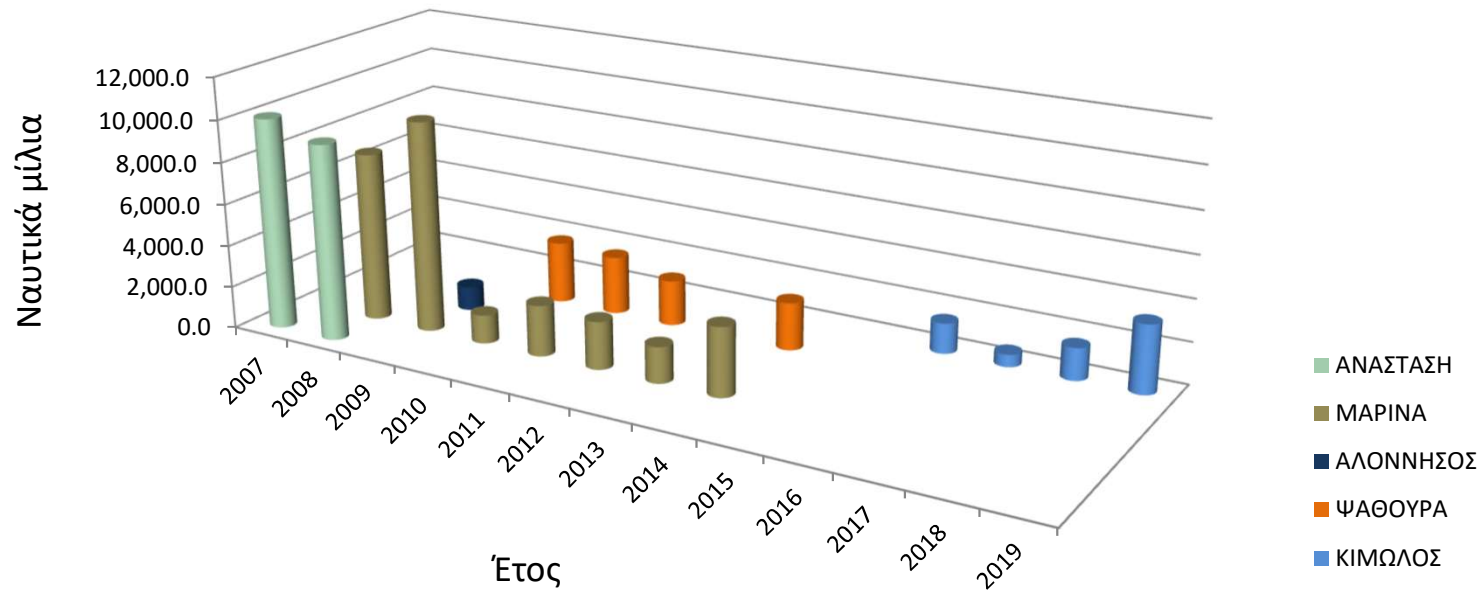
- ✓ **10.757 ώρες περιπολίας**
- ✓ **66.711,6 ναυτικά μίλια**
- ✓ **7.807 ώρες λειτουργίας σκαφών**
- ✓ **168.267 λίτρα κατανάλωση καυσίμων**
- ✓ **Κόστος καυσίμων \approx 230.000 €**
- ✓ **Κόστος συντήρησης και ανταλλακτικών \approx 40.000,00 €**

Εποπτεία και φύλαξη

Εποπτεία και φύλαξη

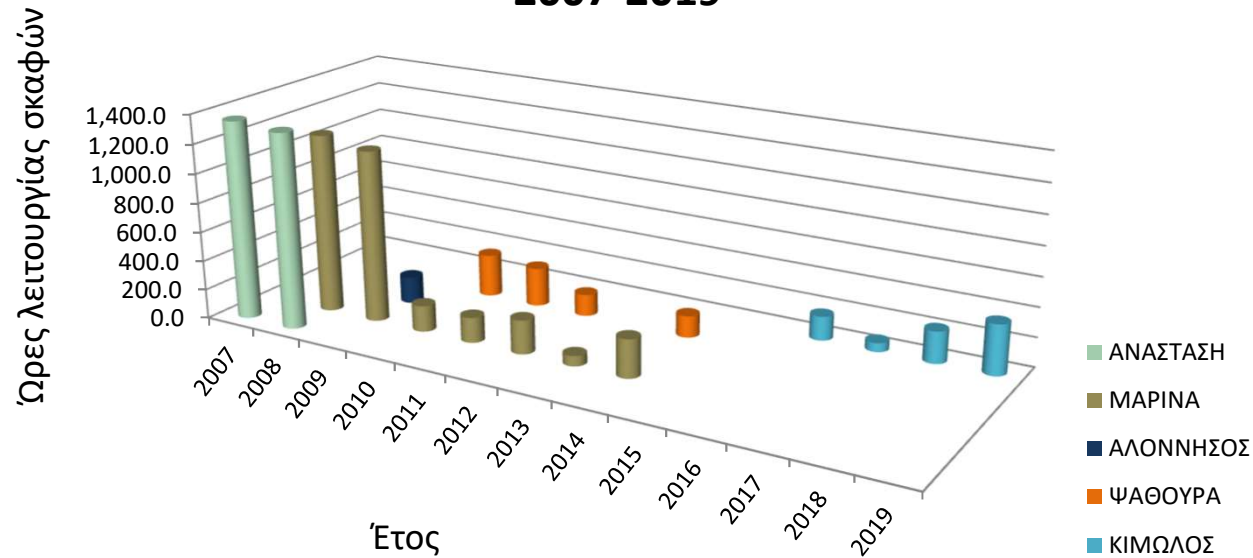
ΔΙΑΝΥΘΟΝΤΑ ΜΙΛΙΑ ΣΚΑΦΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ. 2007-2019

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ΑΝΑΣΤΑΣΗ	10,055.0	9,319.0											
ΜΑΡΙΝΑ		8,030.0	10,034.0	1,359.0	2,429.0	2,276.0	1,722.5	3,280.5					
ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ			1,138.0										
ΨΑΘΟΥΡΑ				2,945.0	2,776.5	2,176.0		2,282.6					
ΚΙΜΩΛΟΣ										1,466.0	596.0	1,550.0	3,276.5

Εποπτεία και φύλαξη

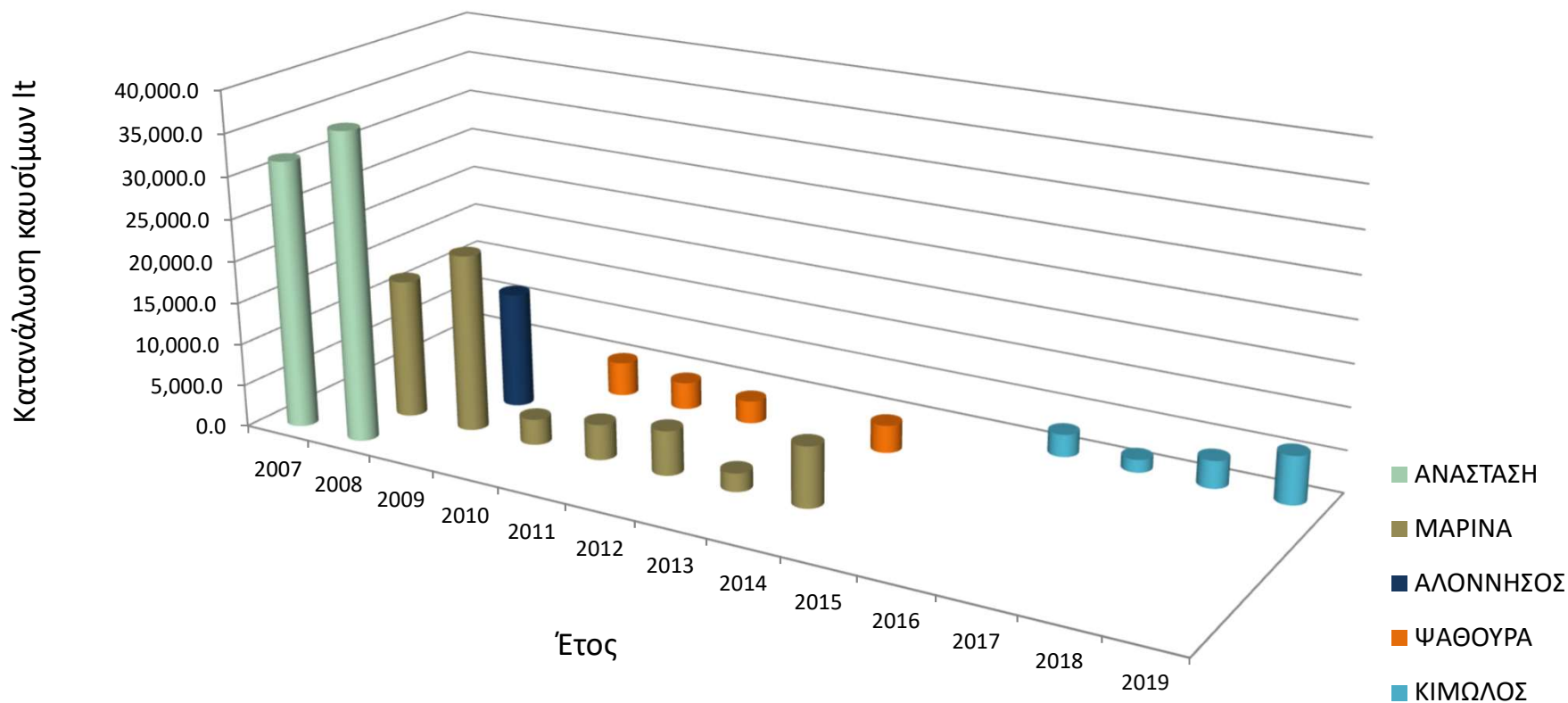
ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΚΑΦΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ. 2007-2019

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ΑΝΑΣΤΑΣΗ	1,353.2	1,330.4											
ΜΑΡΙΝΑ		1,218.5	1,167.0	178.0	172.0	231.0	70.0	262.0					
ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ			183.5										
ΨΑΘΟΥΡΑ				290.0	265.0	149.0		148.5					
ΚΙΜΩΛΟΣ										165.3	61.3	218.3	344.2

Εποπτεία και φύλαξη

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ. 2007-2019

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ΑΝΑΣΤΑΣΗ	31,802.0	36,576.0											
ΜΑΡΙΝΑ		16,471.0	21,078.0	3,068.0	4,225.0	5,309.0	2,182.0	7,219.0					
ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ			13,749.0										
ΨΑΘΟΥΡΑ				4,067.0	3,254.0	2,706.0		3,299.0					
ΚΙΜΩΛΟΣ										2,691.0	1,529.0	3,294.0	5,748.0

Παραβάσεις

- ✓ > 300 καταγραφές παράνομων δραστηριοτήτων από το προσωπικό φύλαξης.
- ✓ 90 περιπτώσεις όπου ολοκληρώθηκε η νόμιμη διαδικασία και επιβλήθηκε το προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμο.
- ✓ Επιβολή διοικητικών προστίμων ποσού 87.750,00 €.
- ✓ 65 παραβάσεις αφορούν επαγγελματίες
- ✓ 25 παραβάσεις αφορούν ερασιτέχνες - ιδιώτες

Παραβάσεις

Α. Επαγγελματική Αλιεία

Οι πιο συχνές παραβάσεις:

- η μη τήρηση του επιτρεπόμενου ωραρίου καλαρίσματος και ανάσυρσης των διχτυών, ήτοι δυο (2) ώρες πριν και δύο (2) ώρες μετά από την δύση και ανατολή του ηλίου αντίστοιχα
- αλιεία εντός της ζώνης των 3 ν.μ. από τη νήσο Πιπέρι
- αλιεία με συρόμενα εργαλεία σε απόσταση μικρότερη από την επιτρεπόμενη ήτοι δύο (2) ναυτικά μίλια από τις ακτές
- μη κατοχή της ειδικής άδειας εισόδου από το Φορέα Διαχείρισης

Παραβάσεις

Β. Ερασιτεχνική Αλιεία

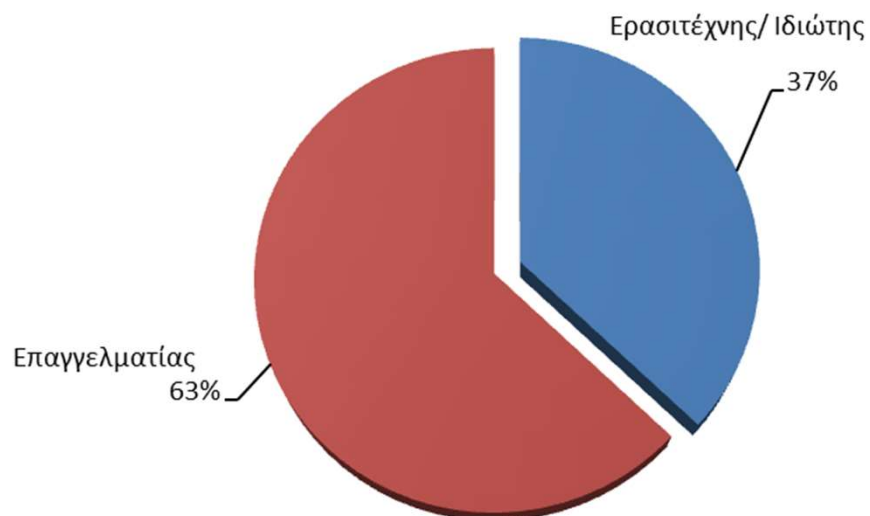
Η πιο συχνή παράβαση:

- αλιεία με ψαροντούφεκο,
(19 περιπτώσεις,
3 αφορούν στον πυρήνα)

Παραβάσεις

Κατηγορία παραβάτη

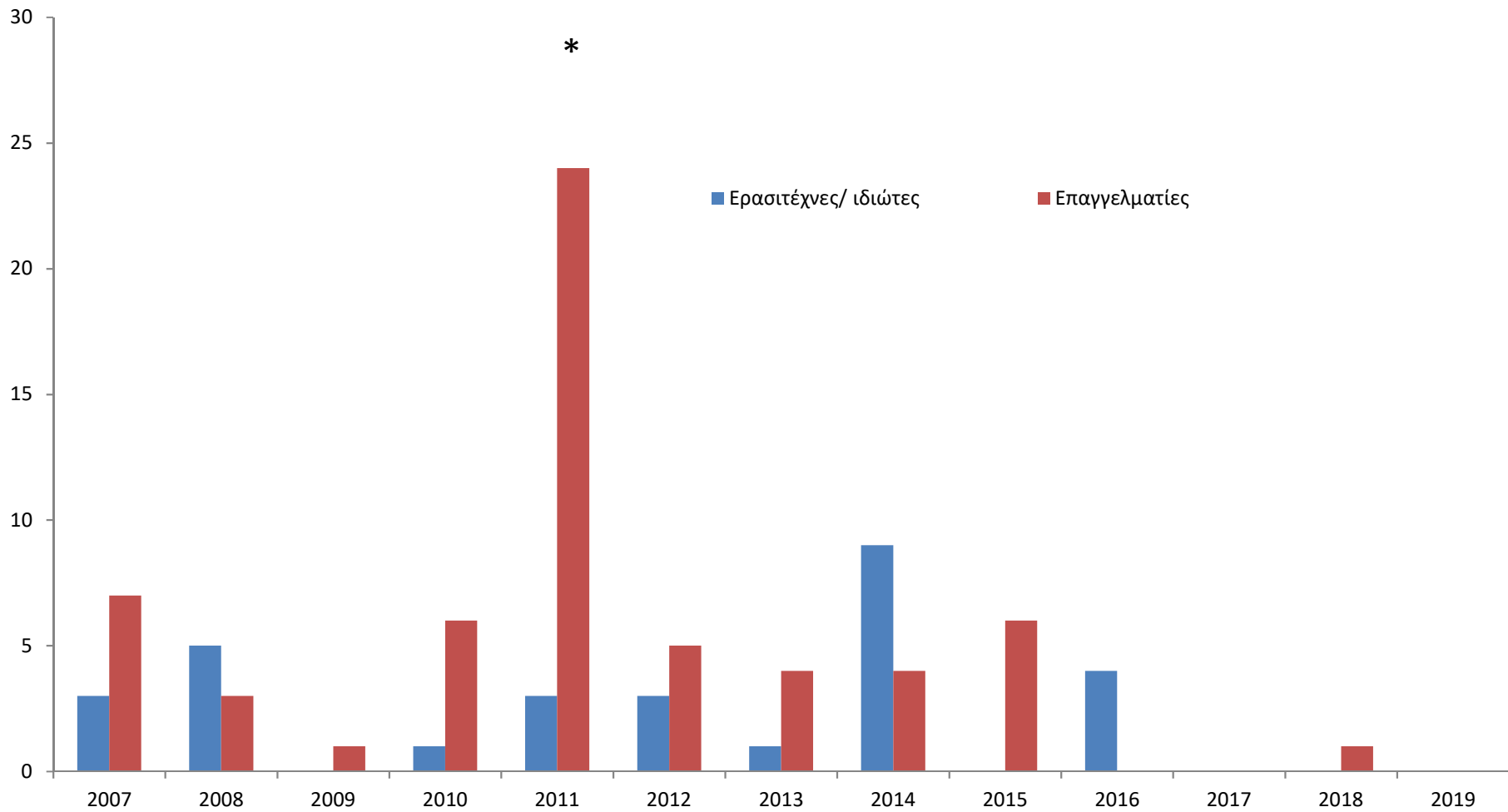
Κατανομή παραβάσεων επαγγελματιών αλιέων

Κατανομή παραβάσεων ιδιωτών/ερασιτεχνών

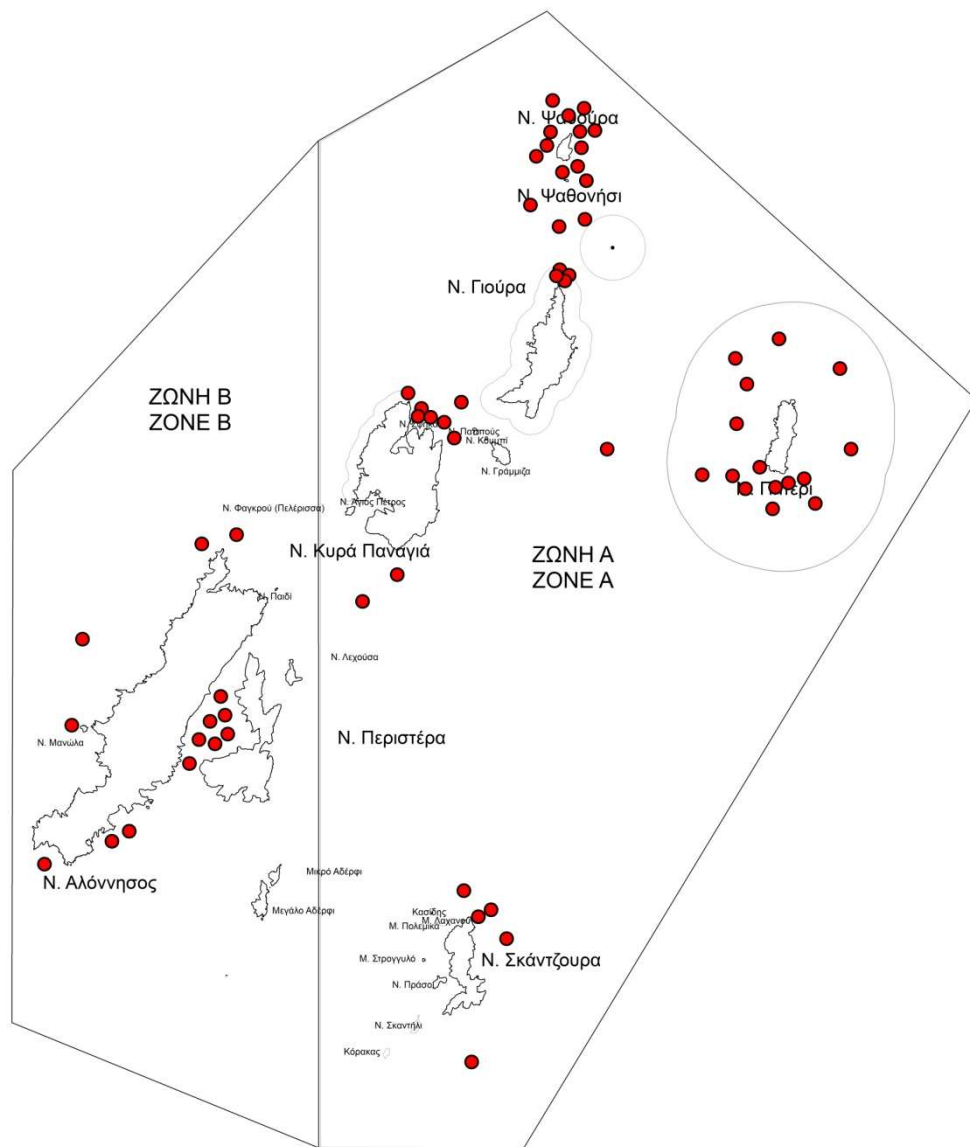

Παραβάσεις

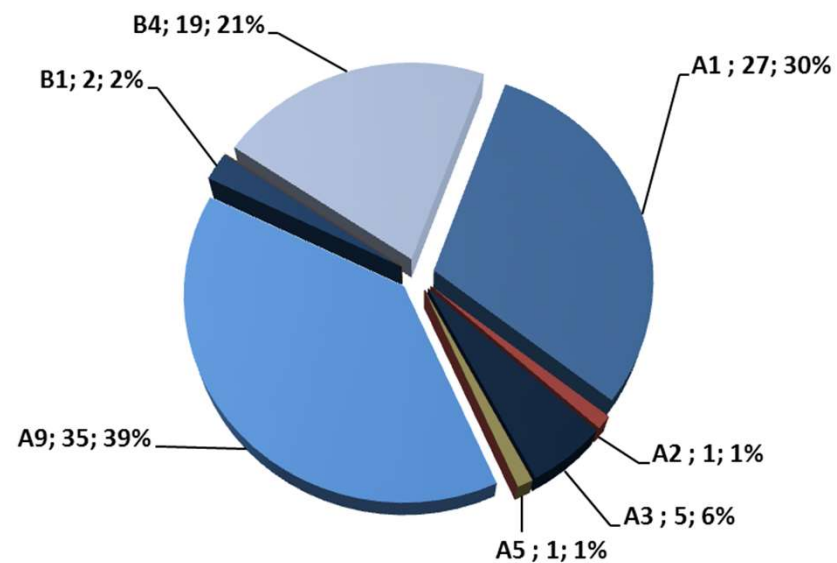

*Το 2011 υπήρξε αυξημένη συμμετοχή της λιμενικής αρχής στο πρόγραμμα φύλαξης

Παραβάσεις

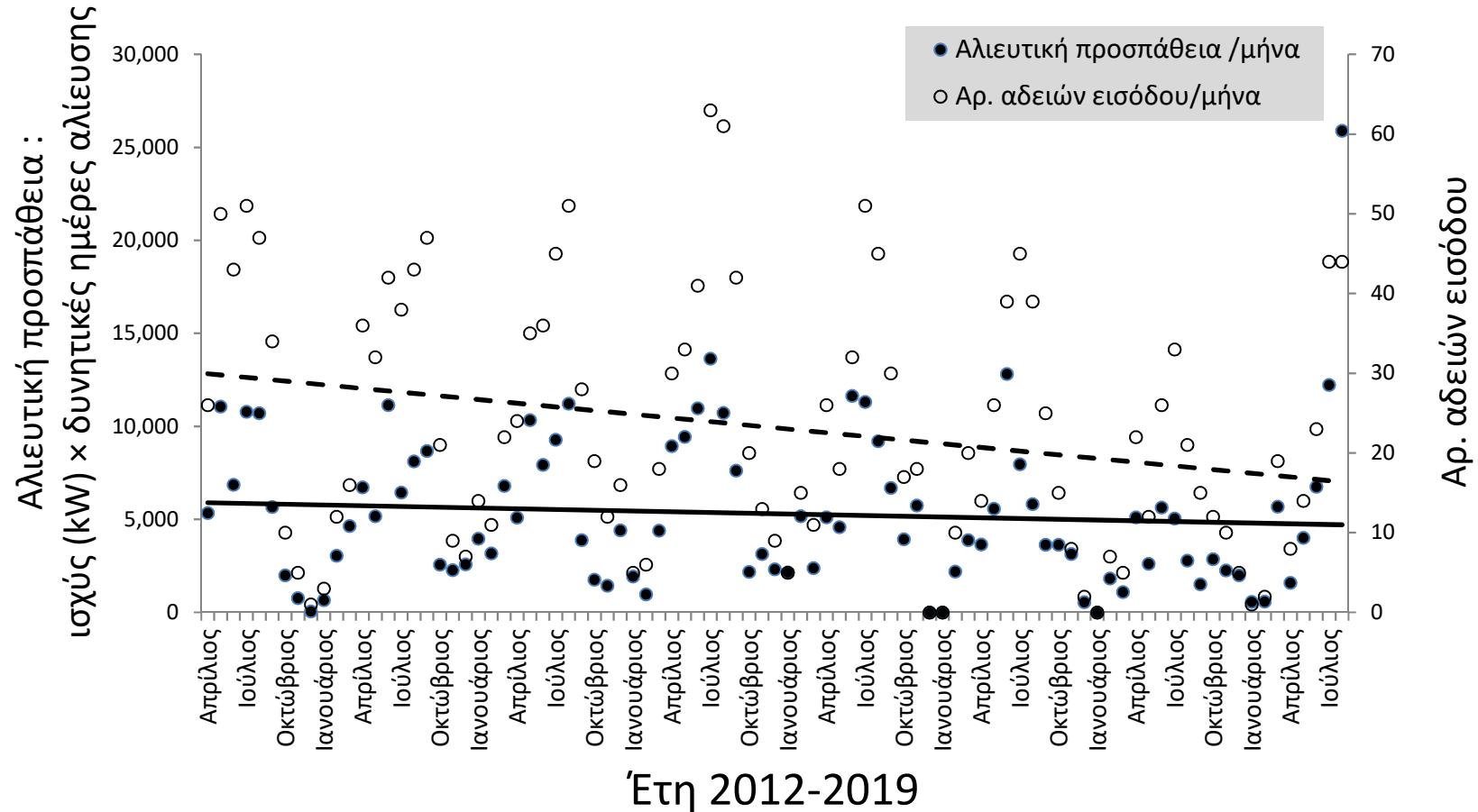
Διεκπεραιωμένες παραβάσεις ανά υποζώνη

Επαγγελματική αλιεία – ειδική άδεια εισόδου

- Τον Ιούνιο του 2010 ενεργοποιήθηκε η ρύθμιση του άρθρου 3 παρ. 6 Δ της Κ.Υ.Α. 23537/2003 (ΦΕΚ 621 Δ' 19-06-2003) σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η έκδοση ειδικής άδειας εισόδου στο Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ. από το Φορέα για όλα τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη.**
- Από τον Ιούλιο του 2011 οι ντόπιοι αλιείς εξαιρέθηκαν από τη ρύθμιση.**
- Από την έναρξη της ισχύος αυτού του μέτρου μέχρι σήμερα εκδόθηκαν 3.432 άδειες εισόδου.**

Επαγγελματική αλιεία – ειδική άδεια εισόδου

- Η ισχύς των σκαφών αυξάνεται – όλο και μεγαλύτερα σκάφη εισέρχονται στο Ε.Θ.Π.Α.Β.Σ.

Η τοπική παραδοσιακή παράκτια αλιεία

- **Οι ντόπιοι αλιείς πρωτοστάτησαν στη δημιουργία του Πάρκου αφού κατάλαβαν ότι η προστασία της περιοχής είναι κρίσιμος παράγοντας για την επιβίωση του επαγγέλματός τους.**
- **Εκπροσωπούνται στο Δ.Σ. του Φορέα.**
- **Συνεργάζονται ανελλιπώς στη φύλαξη της περιοχής και αποτελούν τα «μάτια» του Φορέα στη θάλασσα.**
- **Έχουν υποστεί κατ' επανάληψη ζημιές στα δίκτυα τους από τις φώκιες χωρίς ποτέ να λάβουν αποζημίωση.**
- **Έχουν υποπέσει σε ελάχιστες παραβάσεις κυρίως για καθυστέρηση της έπαρσης των δικτυών, οφειλόμενη στον καιρό και τις μεγάλες αποστάσεις του Πάρκου.**

Παρακολούθηση του παράκτιου οικοσυστήματος

Παρακολούθηση του παράκτιου οικοσυστήματος

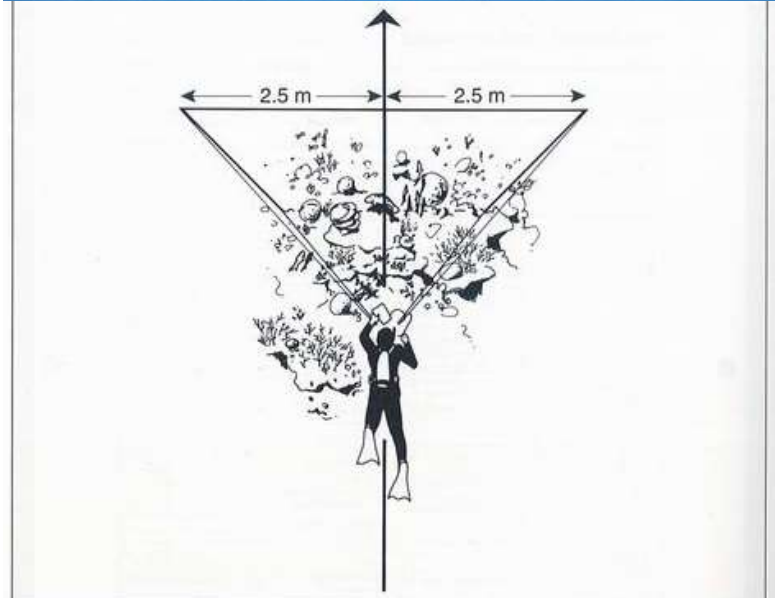

Σε ρηχές περιοχές αναπαραγωγής (spawning areas)

- Συγκεκριμένη λίστα ειδών
- Αφθονία
- Μέγεθος

επαναληπτικά transects:

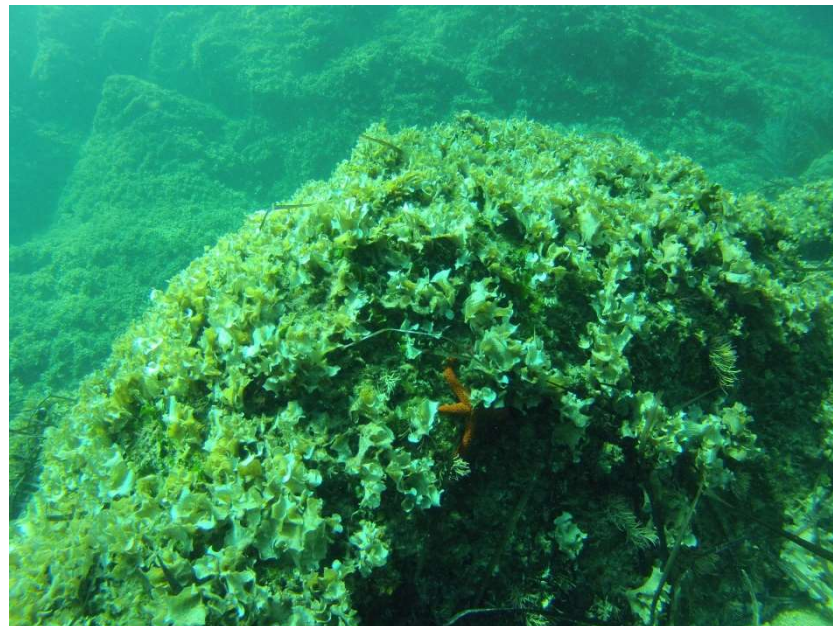
30 m (μήκος) x 5 m (πλάτος)

<i>Sarpa salpa</i>	sa
<i>Sparus aurata</i>	au
<i>Diplodus annularis</i>	da
<i>Diplodus vulgaris</i>	dv
<i>Diplodus puntazzo</i>	dp
<i>Diplodus sargus</i>	ds
<i>Oblada melanura</i>	om
<i>Symphodus spp</i>	ss
<i>Labrus spp.</i>	la
<i>Coris julis</i>	cj
<i>Serranus spp.</i>	se
<i>Epinephelus marginatus</i>	em
<i>Sciaena umbra</i>	su
<i>Scorpaena spp.</i>	sc
<i>Mullus spp.</i>	mu
<i>nonidentifie</i>	sp

Ξενικά είδη

Περίθαλψη –περισυλλογή ειδών προτεραιότητας

Περίθαλψη –περισυλλογή άλλων ειδών

Άλλες διαχειριστικές δράσεις

Εθελοντές

Κέντρο ενημέρωσης

Ευχαριστίες

Η παρούσα παρουσίαση θα ήταν κενή χωρίς την καθημερινή προσπάθεια που καταβλήθηκε και συνεχίζει να καταβάλλεται από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

**Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλονήσου Βορείων
Σποράδων, 37005, Πατητήρι Αλόνησος.**

Τηλ.: +302424066419, +302424066378

Φαξ: +302424066376

email: info@alonissos-park.gr

